

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد علوم و تحقیقات شاهرود

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد حقوق

گرایش جزا و جرم شناسی

عنوان:

تحلیل سیاست کیفری ایران در قبال قاچاق کالا و ارز

با توجه به لایحه جدید

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر سید محمود مجیدی

نگارش:

احمد ملائیان

تابستان ۱۳۹۳

معاونت پژوهش و فن آوری

به نام خدا

مشور اخلاق پژوهش

یادماندگی از خداوند بماند و اعتماد بر این که عالم حضرت خداست و همواره ناظر بر اعمال انسان در مطهر پاسبان داشت تمام بلند دانش و پژوهش و نظریه‌ها است جایگاه دانشگاه در امتحان فرهنگ و تمدن بشری، ما دانشمندان و اصحاب بیست علمی

و اصدای دانشگاه آزاد اسلامی مشهد می‌گردیم اصول زیر را در انجام فعالیت‌های پژوهشی به نظر قرار داده و از آن تعهد می‌کنیم:

- ۱- اصل حقیقت‌جویی: تلاش در راستای پی‌جویی حقیقت و وفاداری به آن و دوری از مرکز پنهان‌سازی حقیقت.
- ۲- اصل رعایت حقوق: التزام به رعایت کامل حقوق پژوهشگران و پژوهش‌یادگان (انسان، حیوان و نبات) و سایر صاحبان حق.
- ۳- اصل مالکیت مادی و معنوی: تعهد به رعایت کامل حقوق مادی و معنوی دانشگاه و کلیه همکاران پژوهش.
- ۴- اصل منافع ملی: تعهد به رعایت مصالح ملی و در نظر داشتن پیشبرد و توسعه کشور در کلیه مراحل پژوهش.
- ۵- اصل رعایت انصاف و نایبیت: تعهد به اجتناب از مرکز‌گرایی جانب‌داری غیر علمی و حفاظت از اموال، تجهیزات و منابع در اختیار.
- ۶- اصل رازداری: تعهد به میناسبت از اسرار و اطلاعات محرمانه افراد، سازمان‌ها و کشور و کلیه افراد و نهادهای مرتبط با تحقیق.
- ۷- اصل احترام: تعهد به رعایت حریم‌ها و حرمت‌ها در انجام تحقیقات و رعایت جانب‌داری خودداری از مرکز‌گرایی و حرمت شکنی.
- ۸- اصل ترویج: تعهد به رواج دانش و ابداع نتایج تحقیقات و انتقال آن به همکاران علمی و دانشمندان به غیر از مواردی که منع قانونی دارد.
- ۹- اصل برکت: التزام به برکت‌جویی از مرکز‌گرایی رفتار غیر حرفه‌ای و اعلام موضع نسبت به کسانی که حوزه علم و پژوهش را به نفع‌های غیر علمی می‌آلودند.

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد علوم و تحقیقات

تعه‌دنامه اصالت رساله ی پائین نامه

انجانب احمد ملانیان دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد ناپه‌سته

در رشته حقوق جزا و جرم شناسی که در تاریخ ۱۳/ ۵ / ۹۳ از پائین نامه / رساله خود تحت عنوان " تحلیل سیاست کیفی ایران در قبال قاچاق کالا و ارز با توجه به لایحه جدید " با کسب نمره ۱۷/۵ و درجه خوب دفاع نموده ام بدینوسیله متعه‌دمی شوم:

(۱) این پائین نامه / رساله حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط انجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پائین نامه، کتاب، مقاله و ...) استفاده نموده ام، مطابق ضوابط و رویی موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست مربوطه ذکر و درج کرده ام.

(۲) این پائین نامه / رساله قبلاً " برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پائینی تری بالاتر) در سای دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

(۳) چنانچه بعد از فراغت از تحصیلی، قصد استقلله و هرگونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت اختراع و ... از این پایان نامه داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.

(۴) چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را می پذییم و واحد دانشگاه ی مجاز است با انجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچ گونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی:

احمد ملانیان

تاریخ و امضاء:

سپاسگزاری :

شانه‌هایم رهین منت بزرگوارانی است که در نگارش این نوشتار، از محضر پرفیضشان بهره‌ها بردم لذا به حکم حدیث

شریف قدسی «من لم یشکر المخلوق لم یشکر الخالق» بر خود فرض و واجب می‌دانم که از استاد فرزانه جناب آقای دکتر

سید محمود مجیدی که زحمت راهنمایی این پایان‌نامه را عهده‌دار بودند کمال تشکر و قدردانی را داشته باشم و توفیق روزافزون

ایشان را از خداوند مَنَّان مسئلت نمایم.

تقدیم به:

* تمام تلاشگران عرصه مبارزه با قاچاق کالا و ارز کشور

* همسر گرانقدر و فرزندان عزیزم که در طول تحقیق صبورانه مرا یاری نمودند.

صفحه	عنوان
۱.....	چکیده.....
۲.....	مقدمه.....
۳.....	الف) اهمیت تحقیق.....
۳.....	ب) اهداف تحقیق.....
۳.....	ج) کاربردهای تحقیق.....
۴.....	د) پرسش های تحقیق.....
۴.....	ه) فرضیه های تحقیق.....
۴.....	و) روش تحقیق.....
۵.....	ز) سازماندهی تحقیق.....

۱- فصل نخست: مفاهیم، مبانی، پیشینه و درآمدی بر آثار و اقسام قاچاق کالا

۱-۱-۱-۱ مبحث نخست:

۸.....	مفاهیم و مبانی.....
۸.....	۱-۱-۱-۱ گفتار نخست: مفاهیم.....
۸.....	۱-۱-۱-۱ الف) قاچاق.....
۱۱.....	۱-۱-۱-۱ ب) ارز.....
۱۱.....	۱-۱-۱-۱ ج) کالا.....
۱۳.....	۱-۱-۱-۱ د) گمرک.....

۱-۱-۲ گفتار دوم:

۱۵.....	مبانی.....
---------	------------

- ۱۵-۱-۲-الف) حمایت کیفی از امنیت اقتصادی به مثابه ارزش مستقل.....
- ۱۷-۱-۲-ب) امنیت اقتصادی در پرتو آسیب شناسی وضعیت موج.....
- ۱۸-۲-مبحث دوم: پیشینه تاریخی قاچاق کالا.....
- ۱۹-۲-۱-گفتار نخست: قاچاق کالا در ایران.....
- ۲۳-۲-۲-گفتار دوم: سابقه تقنینی قاچاق کالا و ارز.....
- ۲۶-۱-۲-الف) قوانین مرتبط.....
- ۲۹-۱-۲-۲-ب) قوانین تخصصی در زمینه مبارزه با قاچاق کالا و ارز.....
- ۳-۱-مبحث سوم:
- درآمدی بر آثار و اقسام قاچاق کالا..... ۳۱
- ۳۲-۱-۳-گفتار نخست : آثار قاچاق کالا.....
- ۳۲-۱-۳-الف- آثار اقتصادی قاچاق کالا.....
- ۳۳-۱-۳-۱-۱-اروی نیابردن به تجارت قانونمند.....
- ۳۵-۱-۳-۱-۱-۲-کاهش میزان اشتغال.....
- ۳۶-۱-۳-۱-۱-۳-کاهش تولید داخلی.....
- ۳۷-۱-۳-۱-۱-۴-کاهش در آمد های دولت.....
- ۴۰-۱-۳-۱-۱-۵-برقرار نبودن عدالت مالیاتی.....
- ۴۱-۱-۳-۱-۱-۶-افزایش هزینه دولت.....
- ۴۲-۱-۳-۱-۱-۷-کاهش اثر بخشی هزینه های دولت.....
- ۴۴-۱-۳-۱-۱-۸-کاهش انگیزه سرمایه گذاری.....
- ۴۷-۱-۳-۱-۱-۹-ختی شدن حمایت از تولید داخلی.....
- ۴۸-۱-۳-۱-۱-۱۰-گسترش پول شویی و نابرابری.....

- ۱-۳-۱-۱-۱۱ تاثیر قاچاق کالا بر سیاست های بازرگانی..... ۴۹
- ۱-۳-۱-۱-۱۲ کاهش حاکمیت اقتصادی دولت..... ۵۰
- ۱-۳-۱-۱-۱۳ اخلال در نظام اقتصادی..... ۵۰
- ۱-۳-۱-۱-۱۴ اخلال در عرضه سوخت مناطق مرزی..... ۵۱
- ۱-۳-۱-۲-۱-۱ آثار اجتماعی و فرهنگی قاچاق کالا..... ۵۲
- ۱-۳-۱-۲-۱-۱- توسعه و گسترش قانون‌گریزی و قانون‌شکنی..... ۵۲
- ۱-۳-۱-۲-۲-۱ قاچاق کالا و بهداشت جامعه..... ۵۲
- ۱-۳-۱-۲-۳-۱ افزایش آلودگی‌های مالی و اخلاقی در بدنه نظام اداری..... ۵۶
- ۱-۳-۱-۲-۴-۱ تقویت باندهای مافیایی در شبکه قاچاق کالا..... ۵۶
- ۱-۳-۱-۲-۵-۱ شکل‌گیری رفتارهای اجتماعی غلط..... ۵۸
- ۱-۳-۱-۲-۶-۱ طبقاتی شدن جامعه..... ۵۹
- ۱-۳-۱-۲-۷-۱ تضعیف فرهنگ کار..... ۶۱
- ۱-۳-۱-۲-۸-۱ قاچاق کالا و تهاجم فرهنگی..... ۶۲
- ۱-۳-۱-۳-۱-۳ آثار سیاسی قاچاق کالا..... ۶۳
- ۱-۳-۲-۲-۲ گفتار دوم: اقسام قاچاق..... ۶۴
- ۱-۳-۲-۱-الف- قاچاق ارز..... ۶۴
- ۱-۳-۲-۲-ب- قاچاق کالای تجاری..... ۶۵
- ۱-۳-۲-۲-۱ قاچاق صادراتی و قاچاق وارداتی..... ۶۵
- ۱-۳-۲-۲-۲-۲ قاچاق گمرکی و قاچاق غیرگمرکی..... ۶۶

- ۳-۲-۳-۱-ج- قاچاق آثار ملی و عتیقه‌جات یا اموال تاریخی و فرهنگی: ۶۶.....
- ۳-۲-۳-۱-د- قاچاق اسلحه و مهمات: ۶۷.....
- ۳-۲-۳-۱-ه- قاچاق مواد مخدر و افیونی: ۶۸.....
- ۳-۲-۳-۱-و- قاچاق انسان: ۶۹.....
- ۳-۲-۳-۱-ز- قاچاق سیگار: ۷۰.....
- ۳-۲-۳-۱-ح- قاچاق سوخت: ۷۰.....
- ۲- فصل دوم: ارکان مجرمانه، راهکارها و درآمدی بر نوآوریهای لایحه جدید: ۷۲.....
- ۲-۱-مبحث نخست: ارکان مجرمانه قاچاق کالا و ارز: ۷۳.....
- ۲-۱-۱-۱-۲-۱- گفتار نخست: رکن مادی جرم ۷۳
- ۲-۱-۱-۱-۲-۱-۱-۱-۲- فعل مثبت ۷۴.....
- ۲-۱-۱-۱-۲-۱-۱-۲-۲- ترک فعل: ۷۴.....
- ۲-۱-۱-۱-۲-۱-۱-۲-۳- شرایط ترک فعل: ۷۴.....
- ۲-۱-۱-۱-۲-۱-۱-۲-۴- فعل ناشی از ترک فعل: ۷۵.....
- ۲-۱-۱-۱-۲-۱-۱-۲-۵- فعل معنوی: ۷۶.....
- ۲-۱-۱-۱-۲-۱-۱-۲-۶- داشتن و نگهداری: ۷۶.....
- ۲-۱-۲- گفتار دوم: رکن قانونی جرم: ۷۶.....
- ۲-۱-۳- گفتار سوم: عنصر معنوی جرم: ۷۹.....
- ۲-۱-۳-۱- الف- قصد مجرمانه: ۸۱.....

- ۱-۲-۳-۱-۲-ب- خطای جزایی..... ۸۲
- ۲-۲-مبحث دوم: راهکارهای اصلاحی..... ۸۲
- ۱-۲-۱-گفتار نخست: راهکارهای کوتاه مدت..... ۸۳
- ۲-۲-۲-گفتار دوم: راهکارهای بلندمدت..... ۸۴
- ۳-۲-مبحث سوم: نوآوری‌های لایحه جدید مبارزه با قاچاق ۸۶
- ۳-فصل سوم: واکنش کیفی در قبال قاچاق کالا و ارز و درآمدی بر مراجع صالح رسیدگی..... ۹۳
- ۱-۳-مبحث نخست: واکنش کیفی..... ۹۴
- ۱-۳-۱-گفتار نخست: مجازات‌های اصلی..... ۹۴
- ۱-۳-۱-۱-الف- نحوه اخذ جریمه قاچاق..... ۹۴
- ۱-۳-۱-۲-ب- ضبط و فروش کالای قاچاق..... ۹۶
- ۱-۳-۱-۳-ج- ضبط و فروش ارز قاچاق..... ۹۸
- ۱-۳-۱-۴-د- مجازات محارب یا مفسد فی الارض..... ۹۸
- ۱-۳-۱-۵-هـ- مجازات اخلال در نظام اقتصادی..... ۹۹
- ۱-۳-۲-گفتار دوم: مجازات‌های شروع، معاونت و شرکت در قاچاق کالا و ارز..... ۹۹
- ۱-۳-۱-۲-الف- شرکاء قاچاق کالا و ارز..... ۹۹
- ۱-۳-۲-۲-ب- معاونت در جرم..... ۱۰۲
- ۱-۳-۲-۳-ج- حامل کالای قاچاق..... ۱۰۷
- ۱-۳-۳-د- شروع به جرم قاچاق کالا و ارز..... ۱۱۲

۳-۱-۳ گفتار سوم:

قواعد ناظر بر تعدد و تکرار قاچاق کالا و ارز..... ۱۱۹

۳-۱-۳-الف- تعدد جرم قاچاق..... ۱۱۹

۳-۱-۳-اول- تعدد معنوی یا اعتباری..... ۱۱۹

۳-۱-۳-دوم- تعدد مادی یا واقعی..... ۱۲۰

۳-۱-۳-ب- تکرار جرم..... ۱۲۴

۳-۲-مبحث دوم: مراجع صالح به رسیدگی.....

۱۲۶

۳-۲-۱- گفتار نخست: مراجع فعلی ذیصلاح در رسیدگی به جرائم قاچاق کالا و

ارز..... ۱۲۸

۳-۲-۱-الف) مراجع قضایی..... ۱۲۹

۳-۲-۱-۱-دادگاه انقلاب..... ۱۲۹

۳-۲-۱-۲-دادگاه عمومی..... ۱۳۵

۳-۲-۱-ب) مراجع شبه قضایی..... ۱۳۷

۳-۲-۱-۱- معرفی سازمان تعزیرات حکومتی..... ۱۳۷

۳-۲-۱-۲- جایگاه سازمان تعزیرات حکومتی در امر مبارزه با جرایم قاچاق کالا و ارز و تشکیلات

آن..... ۱۳۸

۳-۲-۱-۳- تشکیلات سازمان تعزیرات حکومتی در ارتباط با پرونده‌های قاچاق کالا و ارز ۱۴۱

۳-۲-۱-۴- صلاحیت سازمان تعزیرات حکومتی..... ۱۴۱

۳-۲-۱-۴-الف) صلاحیت اولیه..... ۱۴۲

۱۴۳.....۲-۳-۱-۲-۴-۲-ب) صلاحیت ثانویه

۱۴۶.....۳-۲-۱-۲-۴-۳-ج) مراجع اداری ادارات مأمور وصول درآمد دولت نسبت به ضبط کالا و ارز و اخذ

جریمه.....

۱۵۰.....نتیجه گیری

۱۵۲.....پیشنهادات

۱۵۴.....ضمیمه (نمونه آراء)

۱۷۸.....منابع و ماخذ

۱۸۴.....چکیده انگلیسی

چکیده:

در این پژوهش سعی شده است به بررسی سیاست کیفی قاچاق کالا و ارز در ایران که هم اکنون به صورت یک معضل، اقتصاد و جامعه ایرانی ما را درگیر خود کرده است پرداخته شود. امروزه مقابله با قاچاق کالا به رغم وفاق و اراده جمعی همه سازمان ها به مسئله پیچیده ای تبدیل شده است که حل این مسئله مستلزم تحلیل درست آن و تفکیک و سطح بندی همه فعالیت هایی میباشد که نشانی از این معضل دارند.

در این پژوهش نگارنده بر فعالیت هایی که مفری شده بر قاچاق کالا و ارز را مورد بررسی قرار دهد نموده مانند: کالای همراه مسافر، ته لنجی، گذر مرزی و واردات توسط تعاونی های مرز نشین و... بنابراین قاچاق در حجم وسیع از مبادی رسمی و غیر رسمی وارد کشور شده و تأثیرات منفی خود را در تولید و اشتغال داخلی می گذارد. برای از بین بردن این معضل در کنار اقدامات ساختاری، اقدامات میان مدت و کوتاه مدت و بلند مدت اجرایی نیز لازم است. این اقدامات را میتوان در زیر بخشهای مرتبط با قوانین تجاری، مقررات بازرگانی، امور گمرکی، امور انتظامی و امور قضائیدسته بندی کرد.

در پایان به این موضوع پرداخته شده که آنچه در ابتدا نیازمند توجه کامل می باشد، تغییر در نگرش به مسئله قاچاق کالا و ارز و به دنبال آن تعریف جامع و کامل قاچاق کالا و ارز با توجه قانون جدید مبارزه با قاچاق کالا و ارز در راستای نگرشی نو میباشد.

واژگان کلیدی: قاچاق، کالا و ارز، مجازات مرتکبین، سیاست کیفی، مراجع رسیدگی.

پدیده قاچاق از دیرباز تاکنون همواره به عنوان یک حرفه کاذب و پردرآمد و در عین حال آسان و کم هزینه برای عده‌ای سوداگر مطرح بوده، بالاخص در این شرائط جهانی، سازمان‌های تبهکار بین‌المللی و بنگاه‌های اقتصادی، قاچاق کالا را به عنوان حرفه‌ای کارساز در راستای اهداف شوم خود در ترویج فرهنگ و اقتصاد جهانی علیه کشورهای جهان سوم و در حال توسعه به کار گرفته‌اند.

قاچاق کالا هم اکنون ذهن بسیاری از مدیران کشور ما را به خود مشغول کرده و بسیاری از دستگاه‌ها را نیز درگیر کرده است. گستردگی مرزهای جغرافیایی در کنار همسایگان دارای نظام‌های تقریباً بی ثبات و نیز وجود مبادی مختلف و شیوه‌های متنوع قاچاق، مقابله با آن را دشوارتر کرده است.

قاچاق کالا به عنوان یک پدیده زیانبار قبل از هر چیز اقتصاد کشورهای هدف را مورد حمله قرار می‌دهد و از آن جهت مذموم شناخته شده که در جریان اقتصاد کشورها آثار وخامت‌باری دارد و سیاست اقتصادی و بازرگانی را که دولت‌ها برای احیای موقعیت اقتصادی کشورشان اعمال می‌کنند بی اثر یا کم اثر می‌نماید. با این نگاه قاچاق کالا و ارز می‌تواند تأثیر مخربی بر جریان اقتصاد ملی به جا گذارد و اقتصاد را از مسیر اصلی خود منحرف سازد. عدم رشد اقتصادی، نبود فعالیتهای تولیدی کشاورزی، دامپروری، صنعتی در جوامع ساکن در حاشیه مرزها، بروز پدیده بیکاری، نبود شغل مناسب برای اشتغال و ارتزاق و رفع نیازهای اولیه زندگی و نیز تفاوت بین قیمت کالاها در بازارهای کشورهای همسایه را می‌توان در پیدایش و گسترش این پدیده مؤثر دانست

الف- اهمیت موضوع تحقیق:

با توجه به اینکه در لایحه جدید مبارزه با قاچاق کالا و ارز موارد جدید ارائه گردیده و در این خصوص تحقیقات لازم صورت پذیرفته و نیز مقاله یا پایان نامه‌ای ارائه نگردیده بود لذا جهت آشنایی حقوق دانان و وکلا برپایه این محور به تحقیق و پژوهش اقدام کرده تا شاید جهت مطالعه و آشنایی جامعه حقوقی کشور مؤثر باشد. البته در این تحقیق سیر تحولات کیفری ایران در قبال قاچاق نیز مورد بررسی قرار گرفته است.

ب- اهداف تحقیق:

هدف اصلی از انجام پژوهش حاضر بررسی و تحلیل سیاست کیفری ایران در قبال قاچاق کالا و ارز از ابتدا تا لایحه مزبور (جدید) بوده و همچنین این پژوهش به دنبال دسترسی به اهداف فرعی زیر نیز بوده است.

۱- بررسی مفاهیم به کار رفته در موضوع قاچاق و نیز پیشینه قاچاق

۲- سیر تاریخی قاچاق کالا و ارز در ایران

۳- مراجع رسیدگی کننده

۴- بررسی لایحه جدید مبارزه با قاچاق کالا و ارز

ج- کاربردهای تحقیق:

تحقیق حاضر مورد توجه روسای شعب قاچاق کالا و ارز سازمان تعزیرات حکومتی و قضات محترم دادگاههای انقلاب و نیز وکلا و اساتید و دانشجویان حقوق قرار گرفته و قابل استفاده می‌باشد.

با توجه به عدم وجود منابع علمی در این زمینه، تحقیق حاضر می‌تواند به عنوان یک منبع و مرجع مورد استناد شعب رسیدگی کننده قرار گیرد.

د- پرسش‌های تحقیق:

۱- محاسن قانون جدید مبارزه با قاچاق کالا و ارز کدام است؟

۲- چه نوع مجازاتی برای مرتکبین قاچاق کالا و ارز در قوانین تدوین شده است؟

ه- فرضیه‌های تحقیق:

۱- فرقی بین جرم و تخلف را بیان کرده، صلاحیت مراجع رسیدگی را مشخص کرده، تفکیک کالاهای قاچاق مانند مجاز، مجاز مشروط، ممنوع، یارانه ای و ارز، مجازات مختلف برای جرائم، علاوه بر جزای نقدی و حبس مجازات تکمیلی دیگری نیز بیان شده، پیش بینی قاچاق حرفه ای و سازمان یافته.

۲- عمده مجازات برای مرتکبین قاچاق کالا و ارز معمولاً ضبط کالا و جزای نقدی بوده و لیکن مجازات حبس و شلاق نیز در قوانین کشور پیش‌بینی شده و در بعضی موارد مجازات ضبط و مصادره اموال و مجازات محاربه نیز پیش‌بینی گردیده است.

و- روش تحقیق:

این تحقیق به روش کتابخانه‌ای، اینترنتی، تجربیات شغلی و استفاده از سایر پژوهش‌های مرتبط صورت می‌گیرد و در تجزیه و تحلیل داده‌های بدست آمده از روش‌های تحلیل، تفسیر و استنتاج استفاده خواهد شد

ز- سازماندهی تحقیق:

در این تحقیق ابتدا به بیان مسئله تحقیق، اهداف و فرضیه‌های تحقیق پرداخته شده، سپس در فصل نخست به مفاهیم، مبانی، پیشینه و درآمدی بر آثار و اقسام کالای قاچاق و در فصل دوم به ارکان مجرمانه ، راهکارها و درآمدی بر نوآوریهای لایحه جدید و در فصل سوم واکنش کیفری در قبال قاچاق کالا و ارز و درآمدی بر مراجع صالح رسیدگی مورد بررسی قرار خواهد گرفت و در پایان با نتیجه‌گیری از مباحث مطروحه به ارائه پیشنهادات، پژوهش به پایان خواهد رسید.

۱- فصل نخست: مفاهیم، مبانی، پیشینه و درآمدی بر آثار و اقسام قاچاق کالا

در حال حاضر، قاچاق در کل و قاچاق کالا به نحو اخص از مشکلات بزرگ کشور است. این پدیده چندان ابعاد گوناگونی یافته و چنان تأثیرات منفی و مخربی در اقتصاد کشور گذارده که به ناچار بخش چشمگیری از امکانات ملی برای مقابله با آن بسیج شده است. به رغم این تلاشها و بنا بر اعتراف مکرر مسئولان، اقدامات به عمل آمده چندان اثری نداشته و فقط پاره اندکی از کل قاچاق کشف شده است. متأسفانه وجود برخی سیاست‌های اقتصادی خاص –مانند حمایت گسترده از تولید داخلی با استفاده از ابزارهای ممنوعیت‌ها و محدودیت‌های تجاری، پرداخت یارانه‌های گسترده برای سوخت، و کالاهای اساسی به مصرف کننده- و نیز وجود مرزهای گسترده جغرافیایی مناسب ایجاد امکان ورود کالای قاچاق دامنه و گسترش این معضل را افزایش داده است.

در این فصل، با هدف شناختن مفاهیم ابتدا به معرفی اصطلاحات و مفاهیم پرداخته و سپس به مبانی و پیشینه تاریخی و سایر مباحث می‌پردازیم.